

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGYESTARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS

NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.

Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz., és J. Haasenstien és Vogler Bécsben (Wollzeile 9-dik sz.)

Megjelenik e lap minden szerdán és szombaton, reggel, NAGY FÉLIVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre 1 frt 3
Félévre 2 „ 50

Hogy állunk az egyetemmel?

(S) Alig fogadtatott valami az erdélyi részekben általában, különösen Kolozsvár városában nagyobb örömmel, mint köztisztviselőben álló vall. és közokt. miniszterünk báró Eötvös József közelebbi körutja, melyre tanügyünk fölvirágoztatásának, s ebből kifolyólag mind köznevelődésünk óhajta várt előhaladásának, mind pedig anyagi jólétünk biztos fejlődésének reményét méltán építették.

Ismerve a miniszter urnak a népnevelés iránti szenvedélyes előszeretét, és tudva azt, hogy ő az, kinek figyelmét legkevésbé kell a közoktatás támogatásának szükségességére irányozni; a ki, ha Erdélyt előbb nem is ismeri vala, körutja folyamában bizonyára bő alkalmat talált hiányaink fölfedezésére és megismerésére — okszerűen nem is lehattunk más meggyőződésekben, mint hogy e körutnak üdvös eredményei el nem maradhatnak.

Nem is csatlakoztunk e fölvetésünkben.

A miniszter ur itteni vizsgálódásaiból eredő honatyai gondoskodásának első öröndetes jelei már mutatkoznak.

A vall. és közokt. miniszterium 1870-ki költségvetésében, a 7-dik pont alatt „köznevelődési czélok”-ra előirányzott különböző összegek között 10. alpont alatt az erdélyi muzeum részére 10,000 frt évi segély van fölveve, miért lehetlen hálás köszönetünket ki nem fejeznünk.

Abból a másik körülményből azonban, hogy t. i. ugyanazon költségvetésben, a tanintézetek rovatában ismét csak a kolozsvári jogakademia és orvos-sebészeti tanintézet jelenik meg eddigi alakjában, arra hogy sajnosan következtetni, hogy rég várt és már több ízben kilátásba helyezett egyetemünk a jövő 1870-ik év folytán sem fog létrejönni.

A kolozsvári jogakademia és orvos-sebészeti tanintézet tanárai, valamint több más tudománykedvelő szakférfaik által a miniszter urnak f. évi szept. 21-én benyújtott előterjesztésben a két tudományos intézet, u. m. az egyetem és muzeum kombinációba hozatott, új berendezések együttesen van tervezve, minélfogva az erre célzó intézkedéseket is egyidejűleg kellene megindítani; de, ha az egyetem dotációjára a jövő évi budgetből csakugyan kimarad, s a muzeumi-egyetlen küszöbön álló évi nagy gyűlés szintén az ajánlatba hozott fusio létrejötté nélkül foly le, — mindkét ügyre nézve egy egész évet veszítünk el.

Már pedig azzal a sajnos hátramaradottsággal szemben, melyet a mult idők szomorú emléke gyanánt minden téren egyaránt észlelünk, egy év egy félszázaddal ér fel.

Meglehet, hogy a muzeum részére az 1870. költségvetésben előirányzott évi segély következtében e két intézet utjai egymástól elváltak, hogy ezáltal a muzeum segélyezésének kérdése teljesen rendezettnek tekinthető; az is megtörténhet, hogy a közokt. miniszter ur sokkal célzerűbb utat és módot talált az egyetem felállítására nézve, mint a minő az említett emlékiratban ajánlatik; — de annyi biztos, hogy miután az egyetem szükségletét és fedezetét a budgetben fölveve nem találjuk, s az ezen főintézet felállítását tárgyazó törvényjavaslat elkészítve, vagy legalább a képviselőháznak előterjesztve nincs, egy egész évig hasztalan várunk ebbeli óhajításunk valósulására.

A késedelem okát nem ismerjük. Az eszme

maga, hogy t. i. a tudományt centralizálni nem lehet, már eléggé megérhető, s nem gondolnók, hogy Magyarország területén egy második egyetem felállításának szükségessége mellett még izgatni vagy egyetlen árva szót vesztegetni kellene; hogy a pesti egyetemen netaláni feltékenységének az irányadó körökre jogtalan befolyás engedtetnék: a miniszter ur hajlandóságában sem kételkedünk, sőt azzal a gyanuperral sem élünk, mintha a miniszter urnak az illető törvényjavaslat kidolgozásával megbízott közegei buzgalmukban lankadtak volna.

Honnan tehát a késedelem?

Komoly akadályok gátolják e miadenki által hön táplált remény teljesülését?

Jó volna ezeket az akadályokat megismertetni, hahogy csakugyan léteznek, s az ebbeli közaggodalmat megnyugtanni.

Talán még sikerül az illetők új tetterőre ébredésének ezen halaszthatlan ügy szükségletét az utolsó órában bevinni az 1870-dik évi költségvetésbe! *)

Belföld.

— A képviselőház decz. 16-diki ülésén megszavazta azon 420,000 frtnyi póthitelt, melyet a közmuunka- és közlekedésügyi miniszter ez évre kért. Ugyanazon ülésben a pénzügyminiszter ígéretet tön, hogy — Irányi D. indítványára — bizonyos összeget vesz föl a jövő évi költségvetésbe „a felnőtt személyek tanítására.” A 17-iki ülésben a ház decz. havi költségvetése — 78.802 ft 8 kr — fogadtatott el, — ugy szintén a pénzügyi törvényszékek ideigl. fönntartásáról szóló t.javaslat. Hasonlólag elfogadtattak: a bélyeg és illetékek iránti szabályok érvényének meghosszabbításáról szóló t.javaslat — némi módosítással; nem különben egy nyomdahiya kiigazítása a keleti vasuti engedély okmányban.

— A pénzügyi bizottság az 1870-diki költségvetésről beadott általános jelentésében azon ohaját fejezi ki, hogy a költségvetés ezután egyszerre és összefüggő rendszerességben terjesztessék a ház elé. Elismeréssel szól azon haladásról, mely szerint a beterjesztett k.vetés a tudomány követelményeinek megfelel s helyes indoklásokkal kísértetett. A nyugdíjakra nézve azon javaslatot teszi, hogy az 1849. óta nyugdíjozottak közül ne kapjanak nyugdíjt a., a kik politikai, közigazgatási kormánytestületeknél, tanácsosinál nagyobb rangban voltak (minthogy azok 1848 előtt sem nyugdíjaztattak); b., a kir. biztosok, főispánok, főispáni helyettesek, főnökök; e., kik alárendelt politikai hivatalokban 10 évnél rövidebb ideig szolgáltak. Az a. és b. pont alattiak, ha a 48 előtti szabályok szerint más állomásukért nyugdíj-képesek, azt nyerjék meg; a c. pont alattiak pedig egy évi fizetésüket nyerjék végkielégítés-képen. Ellenben az illetők öz-

*) A „K. K.” e cikkét, mint olyat adunk közre, melyet az egész Királyhagón inneni rész bizonyára aláír. Szerk.

vegyei és árvái nyert nyug- vagy kegy-pénzeiktől ne fosztassanak meg.

— A honvédelmi ügyészség egy rendelete szerint a hosszabb időre szabadságolt katonák ipar- és kereskedelmi vállalatokban is vehetnek részt, — a netaláni beszólításoknak azonban azonnal kötelesek eleget tenni.

— A kormány-segély az iparvállalatok javára immár teljesen folyóvá tétetett, s több intézet élvezete is már ez intézkedés „megtartó” hasznát.

— Pesti lapok megczáfolják azon alaptalan hirt, mintha Lőnyai Menyhért le akarná tenni pénzügyéri tárezáját.

— A brassói magyar casinó tőkéje, 9 évi fennállása óta, 1150 frtra emelkedék; az egyesület jelenleg 165 tagot számlál s szép könyvtárral is bir.

— A szent-endrei választó-kerületben a belügyministert léptették fel követjelöltül.

— A fiumei regnicolaris deputatio újabb több értekezletet tartott, melyeken azonban a korábbi álláspontjukról sem akartak távozni.

VIDÉK.

Udvarhelyszék, decz. 14.

(Folyt. és vége.)

8) Indítvány folytán határozattá emeltetett, hogy miután a törvényhozó testület függetlensége az egyes képviselők függetlensége által biztosítottatik;

miután a képviselői állással és egymásközött természetük és minőségüknek fogva összeférhetlen állomásoknak egy kézbeni összehalmozása az országra, a törvényhatóságokra és az állampolgároknak nézve egyenlően káros, sőt veszedelmes;

miután némely képviselők — kiket a képviselőség Pesthez, hivatali állásuk pedig valamely távollevő vidéki helységhez, köt s a kik mindkét helyen állandóan jelenlenni tartoznának — az országosan elismert politikai ildom szabályait folyvást ignorálva, daczára annak, hogy legfőbb csak egy helyet tölthetnek be, mindkét állásukat megtartják, s így a közönségeket a következményeiben annyira káros és a felelőség elvét nagy mérvben gyengítő fizetés nélküli helyettesítések tömkelegébe sodorják, — az összeférhetlenségi törvényoziknek mihamarabb leendő megalkotása tárgyában az országos képviselőházhoz intéztessék egy felirat, s egyszersmind a törvényhatóságok annak pártolására átiratilag kéressenek meg.

9) Az udvarhelyszéki általános (felekezeti szint nélküli) népnevelési egyesület igazgató választmányára értesíti a képviselő bizottmányt megalakulásáról, működése megkezdéséről, s egyszersmind a képv. bizottmánytól anyagi segélyt való támogatást is kér. A bizottmány kijelenté, hogy ugy maga, mint alárendelt közegei és tisztviselői részéről, az egyesületet nemes törekvésében támogatni kész s egyszersmind a jelen alkalmattal az egyesület céljainak létesítéséhez 300 o. é. frttal kíván járulni, mely összegnek a rendelkezés alatti pénzalapból azonnali kifizetését elhatározta.

KÜLFÖLD.

10) Pap János bizottmányi tag indítványára elhatározott, hogy a szék területén felállítandó tanítóképző és reáltanoda építési költségeinek fedezésére az eddig tett ajánlatokon kívül minden házszám után egy-egy tenyeres — illetőleg igás napszám fog adatni.

11) Végül néhány képviselő bizottmányi tag indítványt adott be, mely szerint a tiszteletbeli jegyzőktől azon eddig élvezett jog, hogy bizottmányi gyűléseken határozó szavazattal birjanak, elvonandó lenne. Ez indítványt — mielőtt tanácskozás alá vétetett volna — az indítványozók eszesebbjei visszavonták, a többiek nem kísértették megvédeni, s a képviselő bizottmány egyszerűen eldobta. E tárgy többször meg volt már vitatva, de a képviselő bizottmány — eltekeintve más jelentékeny érvektől — jogfosztás elméletét határozatilag szentesíteni nem látta tanácsosnak. Udvarhelyszéken ilyeszerű indítványnak egyáltalában nincs értelme. Különben is — tekintve bizottmányi gyűléseink elemeit — nemcsak a jelenbeni tiszt. jegyzők megtartása, de sőt az értelmiség még fel nem vett részének besorozása is szükségesnek mutatkozik. Különös kedv vagy sajtóságos czélzat kívánatik ahhoz, hogy itt a fennebbihez hasonló bukott indítványok ismételve szőnyegre hozassanak. Lehet egyébiránt fortencezeri passio is, melylyel a ki bír, elbukhatik a landarisban tizszer egymásután, ismét felkap s tovább járja, míg egyszer azon veszi észre, hogy nem akad — párja.

Nem hagyhatok említetlenül egy jeles intézkedést, melyet derék főkirálybiráknak és kitűnő fiatal főjegyzőknak tulajdoníthatuk, s mely abban áll, hogy a bizottmányi gyűlés tárgysorozata részletesen megállapítva, sorozva és kinyomtatva minden bizottmányi tagnak egyidejűleg a meghívóval azon kijelentéssel küldetett meg, hogy az ügyiratokat mindenkinek jogában áll a gyűlést megelőző 8 nap alatt a főjegyzői irodában megtekinteni, midőn ezáltal mindenkinek lehetségessé tétetett a tárgyaknak előleges megismerése s azoknak kellő megfontolása és megvitatása, önként következik, hogy bizottmányi gyűléseink határozatainak sulya növekedni, az elharmarkodott vagy tekintélyparancsolta határozatoknak száma csökkenni, a közügy pedig mindenestre nyerni fog. Fogadjuk az illetők e jóra való intézkedésért (melynek megtartását jövőre is kérjük) teljes elismerésünket.

r. l.

Lajtántuli dolgok.

A trónbeszéd, melylyel a császár a reichsrath idei ülészakát megnyitotta, s melyet mi is érintettünk, a külföldi sajtó részéről élénk érdeklődéssel találkozott. Az angol lapok különösen jó indulattal mondják el véleményeiket fölötte. Mindnyáján dicsérve jegyzik meg annak alkotmányos hangját. Kiemelik, s többnyire helyeslik is azt, mit a császár a tulhajtott föderatív irány vezélyeiről mondott.

A választfelirati bizottság meg van választva. Ennek egyik ülésében, Rechbauer felvilágosítást kíván a kormánytól afelől, hogy mikép értendő a trónbeszéd azon mondata, hol arról van említés, hogy az alkotmány még nem talált általános elismerésre; és hogy micsoda állást szándékozik elfoglalni a kormány az alkotmány módosítását illető hírek s Dalmátia irányában? Az e fölött folyt élénk vitában Giskra miniszter is többször felszólalt, s kijelentette, hogy eddig elé egyetlen elbocsátási kérelem sem nyújtatott be; az alkotmány jog érvénye fennáll s azon kisebb nagyobb népsöpredékek ellenzése nem változtathat; a kormány nem szándékozik indítványt tenni az alkotmány megváltoztatása iránt, s a kormány magatartása e tekintetben az arra vonatkozó indítvány természetétől fog függeni. A kormány részéről előre csak annyit mondhat, hogy az ellenkező elemek megnyerése csak alkotmányos uton történhetik.

— Egyik bécsi lap cattarói tudósítása szerint a braici fölkelők bejelentették meghódolástukat s készeknek nyilatkoztak letenni a fegyvert; így a krivosceiek is. A kezességet, ez örvendős tudósításért, bécsi kollégánkra hagyjuk.

Európa figyelme, a francia törvényhozó testben történt tüzes jelenet, francia s olasz miniszterválság, török egyiptomi viszály, amerikai congressus megnyitása, spanyol trónkérdés, római s nápolyi concilliumoktól el s azon kihívó tüntetésekre fordult, melyet Orosz- és Poroszországokban most jelenetnek, első sorban Franciaország ellen. Hogy a hatás annál teljesebb legyen, köny is volt, mondva legalább, ha sirva nem is. A dolog ez.

Pétervárott a II. Katalin által alapított Szt-György lovag rendnek évszázados alapítási ünnepélyét e hó 10-kén ülték meg nagy fényvel. A czár ez alkalommal a rend elsőosztályu jelvényét a porosz királynak is megküldötte egy távirat mellett. Ebben egyebek között ez áll: „ujabb jele ez azon barátságnak, mely nagy és örökre emlékeztetes korszakban kötöttet, a mikor egyszent és közös czélért harczoltak közös hadseregek.” Erre Vilmos király válasza így kezdődik: „Mélyen meghatva, könyes szemekkel köszönöm az irántam tanusított tiszteletet.” Nyomban erre ismételve van a czár levelében foglalt régi barátság, s a szent, közös érdekért folytatott háboru emléke. Vajjon melyik szent czélú háboru lehetett az? A lengyelek ellen kötött régebbi szövetség, vagy újabb közreműködés? Nem, hanem az, melyet I. Napoleon ellen küzdöttek, s melyet ha a német hűség szabadságháborunak nevez is el, valósággal a reakció háboruja volt.

Ezzel azonban még nincs vége a dolognak. S ámbár a porosz nép nem nagy rokonszenvel nézi az egész „szívélyeskedést,” Vilmos király lakomát adott, melyen a czár egységére legbensőbb barátság s hálaérzettel készletve ürit poharat. Erre az orosz követ felelt, hasonló lelkesültséggel. Ha ezek mind valóságok, az orosz porosz szövetség: aere perennius.

Színház.

(—m—) December 18-án Kendiné jutalmára: „Ördög és a párizsi vak leány” szinmu, írta: Dumas Sándor. Nem valami vermes reményekkel foglaltam el helyemet a meglehetősen megtelt színházban, félvén, hogy színészeink igen nagy fába vágják fejszéjüket. Annál kellemesebben lepettem meg, midőn ezen gondolatomat, ha nem is egészen, legalább némileg, megczáfolva láttam, mert az eddig eléadott szinművek közt bizonyosan ez is a jobban előadottak közé tartozik. A szereplők közt a legelső helyet Dernői (Saint Germain gróf) érdemli meg, ki szerepét nemcsak átértette, de sikerrel is ábrázolta: különösen a jelenet midőn leányán a vak Blancheon, a műtétet, mely által ez szeme világát ismét visszanyeri végrehajtani akarja, de mely a legcsekélyebb mozdulatra is halált okoz, nagyon jól sikerült. Kendiné (Blanche, vak) kielégítő volt, s míg vak volt, még jobban játszott, mint midőn már visszanyerte szeme világát; legjobban sikerült azon jelenet, midőn szemvilágát visszanyerve, férje karjaiba veti magát, kit legelőbb ismer föl; a közönség többszöri kihívásokban és tapsban részesítette, emezekből azonban Dernőinek is jutott egypárszor. Méltó tetszésben részesült Körösi is, ki az ily kisebbszerep szerepekben elég otthonosan mozog, s az estve még kihívásban is részesült: Gáspárné meglehetősen személyesítette a bűnökbe elmerült, de a világ előtt magát mégis nyugodtnak és büszkének mutató marquisnőt. Gáspár nem volt egészen jó hangulatban, de mégis türethetőleg játszott, míg Aradi jól adta a kiszámító ravasz francziát. Általában az előadás leszámítva, egy néhány jelenetet, mint például a terhes zivatart, a marquisnő estélyén megjelent marquiskát és grófkát, elég jól folyt le. Felvonás közben Anonimusnak egy újabb és meglehetősen prózai üdvözlő vereseménye özőnlött alá a közönségre, a karzatról.

— Decz. 19-dikén: Nőm szolgálja, és

Chonffleuri ur otthon lesz, mindkettő másodsor. Az előbbiben a nő szerepét most Kendiné adta, de nem oly sikerült, mint Gáspárné a mult alkalommal. Aradi (a bányu szolga szerepében) a túlon-tul is tulzott. Az utóbbi talán még jobban sikerült, mint a multkor; különösen Kendi, E. Hermin és Aradi sok jól kiérdemlett tapsot kaptak. Közönség csekély számmal.

— Decz. 21-én, Bogárdi jutalmára Fortunio dala volt kitűzve, de elhalasztatott.

Meghívás.

A marosvásárhelyi casinó-egylet f. é. dec. 26-án délutáni 4 órakor a casinó helyiségében rendkívüli közgyűlést tartand, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívtnak.

A casinó-egylet igazgató választmányának f. é. dec. 16-án tartott gyűléséből.

Kiadta

Dr. Koronka Albert,
egyleti jegyző.

Szíves kérelem.

Történelmi dolgozataimat, több helyt meg bővítve, és ujakkal szaporítva, melyek eddig sehol sem jelentek meg: bevégeztem. Tisztelettel kérem azért iv-tartoimat méltóztassanak az előfizetési díjakat jövő 1870. év január 1-ig helybeli nyomdász Imreh Sándorhoz beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok iránt intézkedhessünk.*)

Maros-Vásárltyt, 1869. decz. 18.

Koós Ferencz
ref. lelkész.

VEGYES.

* Király ő Felsége e hó 18-án tért vissza Bécsbe, hol másnap már audientiákat volt adandó. Karácsonra azonban ismét visszatér Budára.

* A pénzügyminiszterium megkereste a közös hadügyminiszteriumot, hogy engedje át a temesvári várparancsnok illetményéhez tartozó kertet és az u. n. hadbiztossági épületet, mely ugy sem használtatik, az államkincstárnak, mivel Temesvár városa azon helyen főrealiskolát akar építeni.

* A honvédelovasszázados-lőlétszámának kiegészítése czéljából a honvédelmi miniszterium megengedte, hogy minden egyes századhoz 10 ló vásároltassék. A vásárlással az illető kerületi parancsnokságok vannak megbizva.

* B. Rodich Gábor altábornagy, s nagysebeni hadosztály- s katonai parancsnok ideiglenesen a XVIII-ik hadosztály parancsnokává s dalmatiai katonai parancsnokká neveztetett ki.

* „Bem emlékeztetének nevében” a következő sorok közreadására kértünk föl: „Kis-Kenden lakó Kozma Gábor ur — többek tudomása szerint — egyik, Kis-Kenden lévő házának, melyet a nádas-zágoni egyesbiróság számára kifogadtak volt, egy évi bérét, 120 frtban, a Bem szobor javára felajánlotta. Mi lehet oka, hogy az elismerést érdemlő ajánlat valósulásáról még semmitsem tudunk?”

△ A helyi izraelita haladó község imaházában tegnapelőtt gyász isteni tisztelet tartatott, az épen egy évvel ezelőtt szörnyű halált halt Baruch Gyula emlékéért. Az imaház zsufolásig telve volt, a rendes reggeli imát követte a község derék hitszónoka Dr. Marcus Samuel ur velős emlékszónoklata, melyben meleg és megható szavakkal fejtegeté e gyászszinnek jelentőségét a családra nézve, mely az elhunytban legsebbebb diszét, valamint a zsenge haladó községre nézve, mely benne főtényezőjét vesztette el. Ez

* Tisztelettel kérem a hazai magyar lapok t. szerkesztőit e kérelem közlésére.

K. F.

emléknapot; a megszorodott apa, Baruch Jeremiás ur, azon lelkes tettel örökölt meg, hogy a helyi Izraelita haladó község javára 400 forintot adományozott egy, a boldogult fia nevét hordozandó, jótékony alapítványra.

* „Tíz leány és egy férj sem,” e kedves kis operette van színészeink által jövő keddre, Erdei Hermin jutalmára, kitűzve s miután a kisasszony csinos énekével máris kinyerte a közönség tetszését: valószínűleg tele házat fog csinálni.

* **A honvédelmi ügyészség** a következő figyelmeztetést tette közzé: Miután az ujonczjutalék a jövő 1870-ik évre törvényhozásilag meg van szavazva, az ujonczállítási időszak 1870-ik év. jan. 15-kén kezdetét veendi. Ennélfogva a védtörvény 20. §-a az ötödik pontjára hivatkozálag, — figyelmeztetnek mindazon védkötelezettek, kik az egy évi önkényes szolgálat kedvezményeiben részesülni kívánnak, hogy ez iránti folyamodványaikat a sorozási időszak megkezdése vagyis még január 15-ke előtt nyujtsák be, mivel a törvényes határidő elteltével vagyis az ujonczállítási időszak megkezdése után, az önkényes belépés a hadseregbe nincs megengedve. A fől-vétel iránti folyamodvány nem — mint sokak részéről hibásan történt, — a honvédelmi miniszteriumhoz, hanem azon csapattest parancsnokságához intezendő közvetlenül, melyhez a folyamodó főlvetetni kíván. Ilyenek: a gyalogezredek, tüzérezredek, továbbá vártüzérségi zászlóaljok és vadászzászlóaljok parancsnokságai, — esetleg tábor-ségi (depot) vagy tartalékpáncsnokságok. A kik az orvosi karhoz kívánnak főlvetetni: az illető hadfőparancsnokságokhoz (General Commando), — a kik hadszekerészeti karhoz: a közös had-ügyészséghez, s végül a kik a hadtengerészethez akarnak főlvetetni, azok a pólai kikötő tenger-nagyi parancsnokságához (Hafen Admiralität in Pola) szintén közvetlenül folyamodjanak. Ezen katonai hatóságok hatáskörébe tartozik az egy évi önkényesek főlvétele, akár saját költségükön akár a közös hadjavadalom költségére kívánják az illetők a főlvételt.

Szerkesztői üzenet.

Buhu — Segesvár. Sem decz. 4-kéről, sem korábbról kelteve nem vettük ön levelét s így a kívánt változtatást sem tehetjük rajta.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblán 1869. év decz. 20-ik és következő napjain tartandó nyilvános ülésekre kitűzött ügyek jegyzéke.

Az I-ső polgári oszt. ülésében.

(Folyt. és vége.)

Előadó k. t. bíró Ferencz Károly által.

Cseh Ignác és Miklósnak Jancsó György e. birtokh. i. Cseh Ignác és Miklósnak Jancsó Gy. e. birtokh. i. u. Deutsch Izrael és t. legifj. gr. Teleki Domokos e. 3500 ft 271 ft 331 ft 140 ft és 100 db arany megfizetése i. Csia Antalnak Csia Gergely e. fekvők átadása i. Vutici lui Constantin Sionerüvnek Constantin Popu Dnica e. egy szántóföld kiadása i. Kézel Jánosnak Sipos Pál e. egy arany óra kiadása vagy annak értéke megfizetése i. u. Fazakas Józsefnek Balog Ádám e. nászhozományért u. Bartók Antalné Kozma Teréziának Kozma L. és Kozma P. e. 59 ft 13 $\frac{7}{10}$ kr i. u. Fehérvári Károlynak Boeskor Sándor és Szőnea Gligor e. birtokh. i. u. László Mártonnak Szamosújvár város közönsége e. 493 ft 4 kr i. u. Martonos községének Miklós A. e. birtokh. i. Pópa Kozmának Póda Petru e. birtokh. i. visszahelyezés i. Baner Jánosnak Popovics Lázár e. haszonbéri szerződés megszüntetése és 50 ft haszonbér hátalék i. Köllő Sándornak Bajna Gy. és t. e. visszahely. i. u. Pantievics Lajosnak Wagner Albert e. 5 ft i. u. Ehrenfeld Miksa és Slezinger Ignácnak Leglein János e. birtokh. i. Schnabel Johannak Brunnes Gy. e. 300 ft i. u. Richberg Lőrincz Sámuel Salamon e. 60 ft i.

Előadó k. t. bíró Gyarmathi Sámuel által.

Makrai Lászlónak Feren Petru és Mihonyeszk Petru e. malom közösség i. Gar Jánosnak Papp Juon és t. e. bérletből kitélepités i. Kolozsvár város közönségének Biazini Domokos és Zsigmond Elek e. 892 83 $\frac{4}{10}$ kr i. Kuzsi Jánosné hagyatékának Bozor Antal e. bérletből elmozdítás i. u.

Előadó k. t. pótbíró Deési Farkas által.

Gr. Haller Jánosné hagyatéka tárgyalása u. Hamorsky Anna és társainak a gr. Haller János hagyatéka e. u. Lőrinczi Márton és részes. Lőrincz Sándor e. gondnokság alá helyezés i. B. Splényi Hencziknek a Barcsai Alb. kiskoru örökösei e. betáblázás i. u. Kövári Mihálynak Pál Mihályné és t. e. u. Malmos Jakab Istvánnak a daróczi ev. ref. egyház e. kárterítés i. Bucher Miksának a gr. Lázár Klára hagy. e. u. Gutfreund Sámuelnek Salamon Ábrahám e. 400 ft i. Csikszentgyörgy közönségének Gál József e. birtokh. i. Gr. Teleki Miklósnak Magyar Pál e. birtokh. i. Rögösi Bíró Istvánné Fülep Máriának gr. Bánfi Miklósné gr. Bethlen Kata e. fekvőségek tulajdonsága i. Kis testvérek cézének ifj. gr. Teleki Domokos e. 795 ft 69 kr i. Ifj. Szathmári György illetőleg utódainak Beteg Sándor e. 1525 ft 10 i. kárterítéses u.

II. polg. osztály ülésében.

Előadó k. t. bíró Tribusz Antal által.

Phleps Jánosnak a k. kincstár e. 5621 ft 53 kr i. Manca Eleknek Popese János Melconye e. birtokh. i. Mika Nasztorianak Marku Stefan e. fekvők i. Parku Mária hagyatéka u. Tataru Nicolaenak Déimbrava Joanne és t. e. birtokh. i. Csuka Dénesnek Tódor Mihály e. Özv. Fogarasi Sándornak Borsodi József és neje e. 75 ft i. Sianesu János és t. Lina lui J. Petru e. vételár megfizetés. Weiss Mihálynak Weiss Márton és neje e. 568 ft 63 $\frac{3}{8}$ kr i. Tunsz Gávrillanak Csupe Györgye e. birtokh. i. Bányai Bogdának Lukács Antal e. 120 ft i. Bruz Zsigmond tömegének Fekim Mih. lak kiürítés i. Klaerman Juonnak Noé Imre és t. e. kisaakítás i. Gramnea Juliánának Neagoe Alexander e. 60 ft i. Pantea Vasziának Erdőszakál község e. fekvőségek i. Wagner Friederika Heberlin Frigyes e. 76 ft 76 kr i.

Előadó k. t. bíró Dózsa Dániel által.

Novák Antalnak Szentpéteri Jakab e. letartoztatott váltó i. Sővári Polixenának Sővári Károly e. osztály i. Szabó Imre Istvánnak Cserei Eliza s. érd. társai e. váltó i. Beczkői Péternének Gál Albert e. adósság i. Rótaj Mózesnek Koner Andrásné e. meggyeigazítás i. Simai Tivadarnak Szabó József e. 6 tulok visszaadása i. Nurdisan testvéreknek Benedek Dénes szováthi kárpótlása i.

Előadó k. t. bíró Popovics Szerván által.

Csves Györgynek Hajdu Vaszi e. 148 ft 20 kr i. Vákar Jakabnak Zakariás Ist. e. haszonbéri felmondás i. Bangrott Reginának Sechosburger Frigyes és Sauer Gy. e. kisaakítás i. Lövinger Izsáknak Liska Mihaila e. 30 ft i. Istók Jánosnének Győrbíró Ferencz és neje e. 263 ft 50 kr i. Szalván Jánosnak Petri Gávrila e. 18 ft kárterítés i. Greka Joánnak Moldován Chiofr e. birtokh. i. Neksu Dumitrunak Britiu Mihály e. birtokh. i. Barbatu Avisalomnak Barbatu Stifitu e. 44 ft kárt. i. Roska Juon Annának Pap György e. birtokh. i. Moise Stáunak és részesének Davidu Lud és rész. e. birtokh. i. Vaszi-lika Juon Laszku Nyeogojnak Nikolai Laszku Nyágoja e. birtokh. i. Stanesu Sándra és Cojes családoknak Vaszi-lika Me. Bózia és Juon Stanilla Nyágoj e. birtokh. i. Juon Zakaria Demiánnak Juon Raczu és társai e. birtokh. i. George Streza Paraszkivának Serafin Sresa Nic. e. birtokh. i. Fogarasi Lamvilla Juonnak Majne Codrea és Sofera Matiuu Saffa e. birtokh. i. Todereszk Györgynek Todareszk Zsófia e. visszahelyezés i.

Előadó k. t. bíró Elekes Pál által.

Péter Istvánnak Ménasági István e. egy zsőlő átadása i. Markovics Leonak Patalini András e. 100 ft i. Márton Rózálnak Tökés Fer. e. 181 ft 1 kr i. Pál Eleknének László Dávidné s. t. e. egy telek kiadása i. Botár Juditnak Kelemen Simon e. birtokh. i. Stojka Vaszi-lának Stojka Ilia e. birtokh. i. Zalányi Józsefnek Lázár Alajos e. 50 ft i. Popa Simonnak Bututsán Nic. e. szerződés telj. és 20 ft kötbér i. Molnár györgynek Bodó Gy. e. birtokh. i. Lövi Mártonnak Kis Gy. József és társai e. 346 ft kárt. i. Székely Juditnak Dávid János e. ökor visszaadása vagy 240 ft i. Czobel János és t. Tilimon Simon és társa e. 90 ft i.

Előadó k. t. bíró Petri Ádám által.

Bartha Ferencz és részeszei Ravasz János és t. e. egyezmény telj. i. Fábán Mihálynak Lankovics János hagyat. e. 100 ft i. Balog Jánosnak Vitan László e. 340 ft i. Klein Jakabnak Ambrus Ádám e. 71 ft 70 kr i. Vas Mihálynak Farkas Jánosné e. 108 ft ért örökség kiadása i. Farkas Mártonnak Szilágyi J. e. 28 ft 34 kr i. Suluciu Sterkau Sim hagyatéka Corneu Malcea Petretiu és Furgiu Cora Juon hagyat. e. 200 db arany i. Schlauff Victornak Gyulai József e. 62 ft v. összeg i.

Előadó k. t. pótbíró Illyés Károly által.

Stephani Demeternek Barta Borbára e. birtokh. i. Silldner Mihálynak Nekiea Gy. e. végr. megszüntetése i. Schwarz Józsefnek Tóth Péter e. 5 ft 59 kr i. Márton Istvánnak Schwarz Mózes e. 70 ft haszonbér i. Kis Antalnak Hegyesi Zsnesa e. igény kereset. Breckner Károlynak Schmidt Mihály e. 144 ft i.

III. A bűnügyi oszt. ülésben.

Előadó k. t. bíró Schneider József által.

Petri János e. csalásért Czika János e. becsület-sértésért. Veres János e. lopásért. Makó Ferencz és társ. e. lopásért.

Előadó k. t. bíró Sándor János által.

Juon Popa Isaica lopsái b. u. Czárka Tódor gyujtás b. u.

Előadó k. t. bíró Csörgedi János által.

Koródi Albert és társa lopási b. u. Zsigmond Dénes emberölési b. u. Szingetiu Juon és társ. e. súlyos testi sértés bűnügye.

Előadó k. t. bíró Bárdosi György által.

Dobra Petru lopási b. u. Avgyelony Nic. súlyos testi sértési b. u. Tamás Gergely és János lopási b. u. Tentsa Stefan Petru súlyos testi sértés b. u. Mátéfi F. opási b. u. Marosán Petra lopási b. u.

Előadó k. t. pótbíró Mégay Ferencz által.

Birthalmi Stochiriann és társ. e. nyilv. erőszak. b. u. Schuller S becsület biztonság e. kihágása Ntaiinnu Simion Lika suly. t. sértés b. u. Holgya Vaszi és társ. tolvajsági b. u. Reai Muntyán János suly. t. sértés b. u. Szucs Tódornak detto.

IV. Az úrbéri oszt. ülésben.

Előadó k. t. bíró Antalffy Gábor által.

Bogya Stefánnak gr. Teleki Domokos e. külső fekvők urb. term. i. Poska Juon lui Simionnak gr. T. D. e. fekvők tulajdonéba adás i. Laska Nyistor, ill. jogutóda Poska Pakaszka Szamailánának gr. T. D. e. két db fekvőség urb. természetűe i.

Előadó k. t. pótbíró Grúz István által.

Gy. Ditró községnek Sipos Ferencz e. egy laktelek s külsőségei i. Ugyanannak Sipos János e. egy belső telek és kertje i. Özv. Ssekely Lajosnének Székely Gergely és fiai e. egy székely örökség i.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi királyi úrbéri törvényszéknél 1869. decz. 23-ára kitűzött nyilvános ülésben előadandó ügydaraboknak.

Ülnök Tamási Béla által:

Gr. Teleki Istvánnak o-topliczai Bobrik Vaszi I. Irinie és más 51 alp. e. p. B. Bánfi Jánosnak o-topl. Ranya V. és más 32 alp. e. p. Gr. Gyulai Sámuelnek o-topl. Csebota Andrej I. Drmitru és más 28 alp. e. p. B. Bornemissa Leopoldnak o-topl. Borbély F. és más 28 alp. e. p. Gr. Toldalagi Eszternek o-topl. Kasarke Juon Suta és más 35 alp. e. p. Barcsai Polixena gr. Lázár Mórénak o-topl. Antal Niculaj s. más 27 alp. e. p. Serbán Earkas jogutóda i. társainak o-topl. Bobrik S. I. Gligor és más 20 alp. e. p. Gr. Lázár József örököseinek o-topl. Bukur Juon Tódor és más 6 alp. e. p. Serbán Farkas utódoknak o-topl. Vuga Jakob I. Simion és más 15 alp. e. p. Gr. Haller Anna b. Szentkeresti Zsigmondnak o-topl. Krisztea Gligor I. Ilia s. más 14 alp. e. p. Gr. Bethlen János és társainak o-topl. Brai Juona Todor és más 11 alp. e. p. Gr. Lázár Imrénak o-topl. Braik Kirilla és 5 más alp. e. p. Gr. Kornis Albertnek o-topl. Bab Tódor I. Vaszi és társa e. p. Gr. Kun Józsefnek o-topl. Kaja Juon és más 6 alp. e. p. Vermssi Dánielnek o-topl. Tuncza Tagyer és 3 társa e. p. Gr. Haller Györgynek o-topl. Tureza Gligor és 3 társa e. p. Pekri László b. Bánfi Amáliának o-topl. Braik Simion és 4 társa e. p. Urmaneci Jánosnak o-topl. Bukur Juon és 6 más alperes e. p. Gr. Kornis Eleknének o-topl. Bobota Kosztin és más 4 alp. e. p. Wagner Gy. örököseinek o-topl. Hegar Kosztin és társai e. p. B. Kemény Györgynek o-topl. Krisztea Kirilla és más 4 alp. e. p.

Ülnök Wlad Miklós által:

Botos Zsigmondnak nyáradtői Algya Gyorgyné a Gori örökösei e. p. ugyanannak Koszta Demeter Muszka ugyanannak Koszta György Prunkuj Ugron Lázárnak nyáradtői Reducz Juon e. p. B. Szentkeresti Zsigmond és neje gr. Haller Annának kis buni Bacs Juon és 25 részesei e. p. Sárdi Kelemen Stefánnak gr. Vass Ádám e. p.

Pótülnök Gyárfás József által:

Szabó Jánosné Sándor Annának k. sz-iványi Tatar Jánosné e. p. Valeszeszai Simeon. Szimbotui J. Bogdán Judrej, Dank Gy., Román T., Vlád Vaszi, Bursza Vaszi-lia Duló Vaszi. Dank Juon I. Ilia, Duló Gy., Groza Onu, Banker Silimon, Dulló Gligor, Krisztea Tódor, Dulló Ilia, Dank Tódor, Todorán Ilia, Marginean Atyun, Mikeszeszán György, Todorán Jakab, Burna Gy. Bursza Juon, Szinbatin Danila, Krisztea Todor, Dulló Jakab, Todorán Jakab Kápolnean Oniszie, Dulló Jakab, Krisztea T., Mikeszeszán Gy., Bursza Juon, Bursza Oniszia, Mara Péter, Kápolnean Juon, Mikeszeszán Vaszi, Kápolnean Danila, Dank Tódor, Bankes Niculaj, Kápolnean Péter, Dank Vaszi, Dulló Gy., és Dank Onu, ellen.

Bécsi börzei árkelet.

(1869. dec. 20-án).

5% metalliques	59.85
5% nemzeti kölcsön	70.10
1860 államkölcsön	96.60
Bankrészvény	734 —
Hitelrészvény	255.50
London	123.55
Ezüst	121.35
Arany	5.83
Földt. ment. kötvény erd.	75.75
" " " magyarh.	79.20
" " " horvát-slavon	83. —

Laptulajdonek és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

H I R D E T M É N Y E K.

(115)

1—2

Árverési hirdetmény.

A magyar királyi belügyminiszteriumnak 1869. dec. 15-én 21,696. sz. alatt kelt engedélye folytán közhirrre tétetik, miszerint **Maros-Vásárhely szabad kir. város bel- és külterületén szesz és pálinkafogyasztás után egy kupától** fokenként $\frac{1}{2}$ kr. díj szedhetése, nemkülönben **szesz és pálinka kocsmárlási jog folyó év dec. 30-kán** d. e. 9 órakor a városi tiszti háznál három egymásutáni évekre 1870. január 1-én kezdőleg **közárverés** útján haszonbérbe fog adadni.

kikiáltási ár 16,000 frt o. ért.

Bánatpénzül ezen összegnek 10 százaléka az árverelők által készpénzben vagy értékpapirokban leteendő.

Írásbeli ajánlatok az árverezés megkezdése előtt elfogadtatnak. Az árverezési feltételek a városi tisztháznál a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Borsodi Demeter Lajos,

Szamos látogatást esd

ket elfogadok és gyorsan elkészítem. Szamos látogatást esd meteszt, tájkép, virág, állat, növény, korona és neve fogom megküldeni. Ugy szinten mindennemű üvegrei delő, hogy tapasztalt izlősem szerint a leghasznosb ezikeket vagy nőnem részere, biztosítva lehet az illető t. megren- zalmassan azon ajándéknyerő év-számát, vidékről közölve fi, tól minden tisztelt vásárló ment legyen, nyertem meg bi- a n. e. közönség figyelmébe ajánlani, hogy a gondolkodás- szerencsétleni méltoztassák; s egyzersimint bátor vagyok tisztelt közönséget, hogy üzletemet becses látogatásával vannak rakva; felkértem tehát egy a vidéki, mint a helyi telt közönség közszemléjére a legnagyobb izlőssel már ki a legnagyobb választékban érkeztek, melyek a n. e. tisz-

Karácsoni és ujévi ajándékok

(114)

2—3

Karácsoni és ujévi ajándékoknak

alkalmazható cikkek, dus választékban találtatnak

Richtzeit Testvéreknel

Maros-Vásárhelytt és Szász-Régenben

hölgyek számára:

divatos, de olcsó **köntöskelmék** csinos felöltő **bujkák**, színes **szoknyák**, (Jupons) különféle **Crinolinok**, himzett **készletek** (Garnituren) Prémis, Bársony és bőr **ezipők**, toilett **asztalkák** és **tükrök**.

és ezeken kívül különféle e szakmákba vágó cikkek

a lehető legjutányosabb árban.

férfiak számára:

legujabb téli **ruha szövetek**, vattmoll, flanel, vászon és batist **ingek**, szőr és selyem **schavlok**, kitűnő jósa- **gú lábbelik**, selyem és alpaca **esőer- nyők**, szarvasbőr-, glase- és posztó **kesztyűk**, tárczák, írószerek, óralánczok,

135. sz.

(116)

1—1

m.-v. t. p.

Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi takarékpénztárnak, az alapszabályok 54. szakasza értelmében, 1870. január 24-én d. e. 9 órakor Maros-Vásárhelytt a városi tanácsház nagy termében rendes közgyűlése levén tartandó, erre a részvényesek az alapszabályok 45. és 46. szakaszaira való figyelemztetéssel meghi- vatnak.

Gyűlés tárgyai:

1. Elnökválasztás.
2. Igazgatói jelentés a lefolyt évi üzletről, kapcsolatban a számvizsgáló bizottság jelentésével a múlt évi zárszámadá- sokról.
3. Az önkényes visszalépések által meg- urult jegyzői és ügyvédi állomások be- töltése, — választmányi tagok, szám- vizsgáló — és leltározó bizottság vá- lasztása.
4. Jelentése a választmányi ülések jegyző- könyveit vizsgáló bizottságnak és tár- gyalás e felett.
5. Választmányi javaslat a könyvvezető és pénztárnok fizetésekének fölemelése iránt.
6. Intézkedés a még ki nem bocsátott 300 darab részvény felett.
7. A kamatláb feletti intézkedés.
8. Jövő évi költségvetés.
9. Múlt évi üzleti jövedelem feletti intéz- kedés.
10. Javaslat az alapszabályok több pontjá- nak megváltoztatására és egy új hiva- tati utasítás megalkotása iránt.
11. Lehető javaslatok és indítványok.

Maros-Vásárhely, 1869. december 13

Z. Dr. Knöpfler Vilmos,
egyleti igazgató.

(100)

8—10

Dr. Hoffmann-féle

fehér mell-szörp

(Weisser Kräuter Brust Syrup)

mely több híres orvosok által megvizs- gálva, mint legkitűnőbb szer ajánlható köhögés mellfájás és tüdő betegség ellen 1 üveg, utasítással ellátva, 1 frt 10 kr. 1 fél üveg 55 kr.

Dr. Koch gyomórerősítője (Ma- genbitter) 1 üveg, utasítással, 60 kr. o. é.

Egyedüli raktár M-Vásárhelytt
Fogarasi J. D. kereskedésében.

(89)

12—24

M.-Vásárhelytt kapható
Fogarasi J. D. kereskedésében

A valódi,

orsz. szab. legujab- ban ő Felsege által

kiváltsággal kitűntetett, az orvosi- kartól megvizsgált, sikeresnek talált, s ezerféleképen kipróbált titkos-szer: a patkányok, házi- s mezei-egerek, vakondok és svábok teljes kiirtására (melyet sokfelé megpróbáltak hamisan utá- nozni s árulni) hamisítatlan minőség- ben Debreczenben egyedül Csanak József; Pesten: Sneider J. lipót-utczai kereskedésében kapható. Egy nagy bá- dog 1 frt; kis bádóg 80 kr.

Egyes bádógmegrendelések is után- vétel mellett gyorsan teljesítenek.

Ugyanott kapható: **ozitrom-kenőcs**, egyedüli szer a fagyhólyagok és tyuk- szem ellen, egy tégli: 50 kr.